

Bugün Afganistan'da Taliban barbarlığından kaçmakta olanlara "gidin ülkenizde ölün" denebilir mi? "Afganlılar geldi, bu ülkede artık durulmaz" demek meşru da "Taliban iktidarında Afganistan'da yaşanmaz" demek meşru değil mi?

Kemal Okuyan, 14.08.2021 tarihli sol Portal röportajından

18 AĞUSTOS 2021 ÇARŞAMBA SAYI: 357

AMERİKAN RÜYASI

Afganistan'da hakimiyeti ele geçiren Taliban'ın Kabil'de başkanlık sarayında verdiği fotoğraf sosyalizmden arındırılmış bir dünyanın neye benzediğine ilişkin çok şey anlatıyor. Sosyalizmin emperyalizm karşısındaki yenilgisinden sonra dünyaya hakim olan koyu gericilikten her bölge kendi payına düşeni aldı. Afgan halkı ise bedellerin en büyüğünü ödeyen halklardan biri oldu. Ülkelerini kaybettiler. Geçmişleri, gelecekleri, sanatları, kültürleri, kadınlarının yaşam hakkı yok edildi. Yaşamın tüm renkleri karanlığa gömüldü.

ABD'nin 20 yıllık işgalinin ardından Taliban'a terk ettiği ülkede halk büyük bir çaresizlik içinde kendilerine hazırlanan sonu bekliyor. Koskoca ülke İslamcı bir terör örgütünün insafına kalmış durumda. On binlerce insan can güvenliğinden endişeli. Son birkaç gündür ülkeden kaçışlar hızlandı. Bütün dünya bir halkın yaşadığı trajediyi izliyor.

Bugünlere nasıl gelindi?

ABD emperyalizminin Sovyet destekli Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'ni yok etmeye karar vermesi Afgan halkının bugün yaşadığı trajedinin başlangıcı kabul edilebilir. Afganistan'ı bugüne taşıyan süreç azgın bir anti-komünizmle döşendi. 1978'de Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin iktidara gelmesi ile eşitlik ve özgürlük için doğan umutlar 14 yıl süren savaşın ardından kanla boğuldu. Amerika Birleşik Devletleri NATO üyesi müttefiklerinin, Suudi krallığının ve bölge-

deki işbirlikçi Pakistan devletinin desteği ile beslediği Taliban benzeri İslamcı grupları yurtseverlerin üzerine saldı. Sovyetler'de yaşanan karşı devrim ile Sovyet ordusunun Afganistan'dan çekilmesi Afgan halkını emperyalizm destekli cihatçılar karşısında büyük bir yalnızlığa mahkum etti. 1992'de Afganistan'da demokratik hükümetin çöküşüyle ülkenin cihatçı grupların eline geçmesi ve 1996'da Taliban'ın yurtsever devlet başkanı Necibullah'ı sokak ortasında linç ederek öldürmesi emperyalizmin açtığı benzersiz gericilik çağının işaret fişeklerindendi.

Afganistan'ın 1990'lı yılları yobazların iktidar mücadeleleri içinde heba olurken 2000'lerle birlikte Amerikan işgali dönemi açıldı. ABD stratejik bir kararla kendi yarattığı İslamcı çetelere savaş açmıştı. 20 yıl süren işgalle Amerikan ordusu yüzlerce katliama imza atarken geride yerle bir olan bir ülke ve ne işgalcilere, ne de yerli yobazlara karşı direnebilecek bir toplum bıraktı.

Sonunda da ülkenin anahtarını "anlaştım" dediği Taliban'a teslim etti.

Afganistan'ın öyküsü kurtuluşun da nerede olduğunu açıkça gösteriyor. Dünyamızın biricik umudu sosyalizmdir. Tek tek ülkelerde ve dünyada emperyalizmi alt edecek, milyarlarca emekçiyi sömürüden ve aşağılanmadan kurtaracak, insanlığı yeniden ayağa kaldıracak tek kuvvet emekçilerin omuzlarında yükselecek sosyalist iktidarlardır.

Bir Afgan gazeteci anlatıyor: “Bütün bunlar ABD ile başladı”

Ben Afganistan’da gazeteci ve fotoğrafçı olarak çalışıyordum. 2017’de Yüksek lisans yapmaya Türkiye’ye geldim. Şimdi yüksek lisansımı Medya ve İletişim Fakültesinden aldım.

Ben oradayken Taliban çok güçlü değildi. ABD ve Afganistan’ın faşist hükümeti, Taliban’ı zayıfken bastırmak istemedi. Hatta güçlendirdiler. Yıllar boyunca binlerce tehlikeli Taliban mahkum serbest bırakıldı.

Ben Afganistan’ın kuzeyindenim (Saman-gan, Belh yakınında) ve ailemin hepsi orada. Şimdiye kadar onlarla iletişim kurabildim.

Şimdiki durum hakkında çok özel bir şey söylemiyorlar. **Çünkü Taliban gelmeden önce de durum çok iyi değildi.** İşsizlik, güvensizlik, faşist uygulamalar vardı. Şimdi siyasal İslam iktidarda. Eğlence, müzik, sigara, oyun falan yasaktır. Kadınlar hicap giyinmeli ve sınıflar ayrı. Futbolcular uzun şortlar giyinmeli.

Bütün bunlar ABD ile başladı. 1980’lerde, Soğuk Savaş sırasında ABD, Sovyetler’e karşı Pakistan’ın yardımıyla Mücahitleri yarattı.

Daha sonra, Sovyet güçlerinin geri çekilmesinden sonra, ABD ve Pakistan, Afganistan’da-ki nüfuzlarını kaybetmemek için Peştunları desteklediler. Taliban Peştun kabilelerinden yaratıldı. 11 Eylül ve Taliban’ın yenilgisinden sonra ABD tekrar Peştunları destekledi ve Hamid Karzai iktidara geldi. Ondan sonra da Peştun olan Eşref Gani’yi desteklediler. Hamid Karzai ve Eşref Ghani’nin 20 yıllık yönetimi sırasında, çoğu aşiret liderleri kasten öldürüldü; çünkü ABD ve Peştunizme karşıydılar.

Peki ABD bu fakir ülkeden ne ister?

ABD’nin amacı Afganistan’da kukla bir hükümet kurmak ve böylece bunu İran ve Rusya’ya karşı kullanabilmek.

Ailede 1992 öncesini hatırlayan vardır; konuşuyorlar, her şeye rağmen iyiydi derler.

Türkiye’de yaşayan bir Afgan öğrenci anlattı: “Memleketime dönemiyorum”

Türkiye’ye 2012-2013 döneminde geldim. Kamu yönetimi 2. sınıfta okuyorum, aynı zamanda bir otelde çalışıyorum. Ben gelirken ülkede Amerikalılar vardı, Talibanlar belli bölgelerde egemendi, arada bir kentleri bombalıyorlardı. Ailem ülkenin kuzeyinde Belh eyaletinin merkezi olan Mezar-ı Şerif kentinde yaşıyor. Şu an internetin yavaşlamasından dolayı iletişim güçlüğü yaşıyoruz.

Taliban biliyorsunuz bir terör örgütü, terör örgütünden dost olmaz. Bir terör örgütünün ülkeyi yönetebilmesi söz konusu olamaz. Şu an bütün ülkede olduğu gibi ailemin yaşadığı yerde de hakimler. Afganistan 20 yıl önceki duruma geri döndü. Yine erkek ve kız öğrencilerin okulları ayrılacak. Kızlar ancak tamamen örtünerek, burka ile okula gidebilirler. Erkeklerin camide beş vakit namaz kılma zorunluluğu vardır.

Daha önce ailemle konuşmuştum. Babama ülkeden çıkalım demiştim. Benim babam eski binbaşı emeklisi. Babam, “Yok oğlum, ben burada doğdum, burada çalıştım emekli oldum, bu toprakların insanıyım.

Burası benim memleketim. Terk edersem arkamdan gülerler, ihanet etmiş olurum, niye ben terk edeyim.” dedi.

Annem Afganistan Demokratik Cumhuriyeti yıllarını hatırlıyor. 1970’li, 80’li yıllarda iyi yaşadıklarını, insanların birbirine düşman olmadığını, can güvenliği olduğunu, kadınların özgür olduğunu ve kadın-erkek ayrımı olmadığını söylüyor.

20 yıldır süren savaş ülke ekonomisinde büyük yıkıma neden oldu. Çok yaygın işsizlik var. Çalışabilir nüfusun ancak yüzde 30-40’ı çalışır durumda. Genellikle Afganistan’da ailede tek kişi çalışır. Kadınlar zaten büyük oranda evde. İş yerleri hep kapandı. Şu sıra bankalar ve devlet kurumları dahil her yer kapalı. Afganistan şu an kapalı durumda ve nasıl ayağa kalkacak hiç belli değil.

Memleketime dönemiyorum. Dün akşam oturup düşündüm, ailemi görmeyeli 3-4 ay oldu. Bir daha onları görebilecek miyim diye düşündüm. Yanlış anlaşılmasın, oturup ağladım. Bundan sonra ne olacak hiç belli değil.

BİRLİK SENDİKASI, ÖZEL OKUL ÖĞRETMENLERİ BÜROSU KURDU

Birlik Sendikası, kuruluşundan bu yana pek çok çalışmaya imza attığı özel okul öğretmen örgütlenmesine dair yeni bir adım atarak 'Birlik Sendikası Özel Okul Öğretmenleri Bürosu'nu kurdu. Sendikadan yapılan açıklamada, "Sendikamız özel okul öğretmenlerinin iş yükünün katlanarak büyüdüğü, öğretmenlerin işsiz binlerce meslektaşı ile terbiye edilmeye çalışıldığı, pandeminin bütün yükünün öğretmenlerin sırtına bindirildiği bir dönemde örgütlü gücüne güç katacak Özel Okul Öğretmenleri Bürosunu kurdu" denildi.

KDK'LARDAN "HPV AŞISI ÜCRETSİZ OLSUN" BULUŞMALARI

Kadın Dayanışma Komiteleri bir süredir hakkında bir dayanışma kampanyası yürütülen HPV aşısıyla ilgili etkinlikler düzenliyor. HPV virüsünün yol açtığı, özellikle kadınlarda çok sık görülen, rahim ağzı kanseriyle ilgili bilgilendirmelerin yapıldığı toplantılarda, sağlık hakkı bağlamında aşının neden ücretsiz olması gerektiği de konuşuluyor.

HPV Aşısı buluşmalarından ikisi, yarın ve Cumartesi günü İstanbul'da gerçekleşecek. Yarınki buluşma saat 19.00'da Cihangir Parkı'nda, Cumartesi günkü buluşmaya saat 19.30'da Bakırköylüler Derneği'nde olacak. "HPV Aşısı Ücretsiz Olsun" diyen herkesi buluşmalarımıza bekliyoruz.

GÜNÜN SÖZKARASI

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu: **"Şu ana kadar Taliban'ın mesajlarını olumlu karşıladığımızı söylemek isterim."**

